

Głos Wielkopolski

Rok III Nr 134 P Wydanie A B

Poznań, sobota 17 maja 1947 r.

Cena 3 zł

Nie ma wolnej Czechosłowacji bez wolnej Polski!

Czechosłowackie Zgromadzenie Narodowe ratyfikuje uroczyste układy pomocy i przyjaźni z Polską

W ŚRODĘ, CZECHOSŁOWACKIE ZGROMADZENIE NARODOWE RATYFIKOWAŁO NA NADZWYCZAJNYM POSIEDZENIU POLSKO-CZECHOSŁOWACKI UKŁAD O PRZYJAŹNI I WZAJEMNEJ POMOCY ZAWARTY W DNIU 10 MARCA BR. W WARSZAWIE

Minister Masaryk przedkładając układ do ratyfikacji oświadczył między innymi: „Przeżywamy historyczną chwilę realizacji koncepcji współpracy narodów słowiańskich. Nasze stosunki z bratnią Polską wkroczyły na drogę, którą pragnęliśmy iść zawsze. W ostatnich latach przekonaaliśmy się, iż jedynie ta droga prowadzi oba państwa do pokoju i bezpieczeństwa i nie przestaliśmy dążyć do jak najbliższej współpracy z Polską. Demokratyczna Polska podała nam przyjaźnię dłoń już wówczas, gdy jako Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego przygotowaliśmy się do reprezentowania

narodu polskiego. Dlatego rząd Czechosłowacji znajdujący się jeszcze na emigracji pierwszy po rządzie Związku Radzieckiego nawiązał natychmiast stosunki dyplomatyczne z demokratycznym rządem polskim. Obecnie zawarty pakt o przyjaźni i wzajemnej pomocy stał się dalszym etapem na drodze do wzajemnego zbliżenia.”

Problem, który najbardziej zbliża stanowisko obu rządów — mówił minister Masaryk — jest problem niemiecki. „Nie należy wątpić, że pokój w Europie jak i nasze wspólne bezpieczeństwo niezależne jest przede wszystkim od rozwiązania tego problemu. Chociaż Niemcy zostały pokonane w

takim stopniu jak jeszcze nigdy w historii, pokój w Europie zostanie wówczas ustalony, kiedy naród niemiecki zostanie wychowany w duchu demokracji.”

Minister Masaryk zaznaczył, że pakt polsko-czechosłowacki zbliżony jest do umów zawartych przez Czechosłowację ze Związkiem Radzieckim i Jugosławią. Z artykułu drugiego i trzeciego wynika, że zobowiązanie udzielenia pomocy wchodzi w życie natychmiast, gdy jedna strona znajdzie się w stanie wojny z Niemcami, względnie jakimkolwiek państwem współdziałającym z agresją niemiecką.

Przechodząc do kwestji gospodarczych minister zaznaczył, że również i w tej dziedzinie istnieją już konkretne wyniki. Polska staje się obecnie krajem przemysłowym, przy czym nowy przemysł polski może doskonale uzupełniać się przemysłem czeskim. „Czechosłowacja gotowa jest szybko i wydatnie dopomóc do odbudowania zniszczonego przemysłu w Polsce” — oświadczył Masaryk. W tym celu przygotowywana jest umowa w sprawie dostaw inwestycji z Czechosłowacji do Polski na okres lat 5 oraz umowa o współpracy przemysłowej.

Na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego obecny był również ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Wierbłowski.

Praga (API). Prasa czechosłowacka poświęca wiele uwagi traktatowi przyjaźni i wzajemnej pomocy polsko-czechosłowackiej. Czechosłowacki dziennik komunistyczny „Rude Právo” zamieszcza wielkimi literami na czterech kolumnach tytuł: „Przez sojusz z Polską wzmacniamy nasze bezpieczeństwo i pokój ogólny.” Na tej samej stronie widnieje herb Czechosłowacji i Polski. Organ narodowej partii socjalistycznej „Svobodné slovo” cytuje słowa wypowiedziane w r. 1917 przez prezydenta Masaryka, które wczoraj przypominał jeden z deputowanych przemawiając w imieniu grupy parlamentarnej socjalistów: „Nie może być wolności dla narodu czechosłowackiego bez wolności Polski.” Wreszcie organ czechosłowackiej generalnej prasy „Práce” daje tytuł: „Dobre działo polityki słowiańskiej”, podczas gdy organ chrześcijańskich demokratów „Lidova Demokracia” oraz organ partii socjal-demokratycznej „Právo Lidu” biorą za tytuł swych rozważań zacytowane słowa ministra Masaryka: „Uzupełnijmy system obrony słowiańszczyzny.”

ILE DOBREGO można by uczynić? za te pieniądze?

New York (obsł. wł.). Dziennik „New York Times” przytacza dane, zebrane przez korespondentów o zbrojeniach w poszczególnych państwach świata. Z ogłoszonych danych wynika, że obecnie znajduje się na całym świecie pod bronią 19 milionów ludzi, a łączne wydatki na cele wojskowe wynoszą 27 miliardów dolarów.

Największą pod względem liczebności jest armia chińska, posiadająca 6 milionów żoł-

27 miliardów dolarów rocznie wydajemy na zbrojenia!

nierzy. Następne z kolei miejsce pod względem liczebności zajmuje — według oceny „New York Times” — armia rosyjska, obliczana na 4 miliony ludzi, dalej armia brytyjska, licząca 700 tysięcy ludzi, następnie ar-

mia amerykańska — 670 tysięcy żołnierzy. Marynarka wojenna Stanów Zjednoczonych jest największą marynarką świata. Jeżeli chodzi o siły powietrzne, to Stany Zjednoczone posiadają około 30—40 tysięcy samolotów. Liczba samolotów rosyjskich obliczana jest przez „New York Times” na 25 tysięcy, z tego w czynnej służbie 19 tysięcy, w Stanach Zjednoczonych — 7 tysięcy.

Jeżeli chodzi o wydatki na cele wojskowe, to dziennik stwierdza, że jest niezwykle trudno dokonać jakichkolwiek porównań z uwagi na różnice w walutach poszczególnych państw. „New York Times” ocenia jednak, że wydatki wojskowe Wielkich Mocarstw przekraczają 20% budżetu poszczególnych państw, a osiągając w niektórych wypadkach 34%. Wydatki na cele wojskowe w Chinach wynoszą nawet 80%.

Truman:

„Pokój nie może być głodny”

London (BBC). Prezydent Truman zwrócił się ponownie do Kongresu Stanów Zjednoczonych z żądaniem, by przeznaczył 350 milionów dolarów na akcję pomocy po zakończeniu działalności UNRRA. W liście skierowanym do Kongresu Truman pisał dalej, że Stany Zjednoczone posiadają zasoby, których zniszczone przez wojnę kraje potrzebują by przetrzymać ten rok i dożyć roku w którym większość z nich ma nadzieję odzyskać równowagę gospodarczą.

Pożar lasu w Puszczykowie

W ubiegłą środę w godzinach wieczornych wybuchł pożar w lasach pomiędzy Puszczykowem a Puszczykówkiem. Ze względu na suszę, jakie panują od dłuższego okresu czasu, pożar zaczął szybko się rozprzestrzeniać, obejmując w krótkim czasie teren 1½ ha. Zawezwana ochotnicza straż pożarna z Puszczykowa przystąpiła niezwłocznie do akcji ratowniczej. Na miejsce pożaru przybyły również oddziały straży pożarnej z Mosiny, Żabikowa, Lubonia fabryki dr. Maya, fabryki Lubon—Wronki oraz fabryki drożdży w

Luboniu. Dzięki energicznej akcji strażaków pożar zdołano zlikwidować.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż ludność Puszczykówka samorzutnie pośpieszyła z łopatami na ratunek płonącego lasu, przyczyniając się wybitnie do ugасzenia żywiołu. Przyczyną pożaru nie zdołano dotąd ustalić. Dochodzona celem wykrycia przyczyn pożaru prowadzi miejscowy posterunek M. O. w Puszczykowie. (Hw)

Obfity plon obławy pod Warszawą: 31 tajnych gorzelni, broń i amunicja

Warszawa. (PAP). Zainicjowana przez Komisję Specjalną wielka akcja przeciwko nielegalnym gorzelniom i rozpowszechnianiu bimbrowi, zorganizowana w dniu 14 br. w okolicach podwarszawskich w związku z głośnym zamachem na grupę ochrony skarbowej, przyniosła rewelacyjne wyniki. W rezultacie akcji, której całością kierował wicedyrektor Biura Wykonawczego Komisji Specjalnej, mając do dyspozycji urzędników Głównego i Okręgowego Inspektoratu Ochrony Skarbowej, oddziały MO i ORMO — w ilości ogólnej ponad 1.000 osób, 41 samochodów ciężarowych oraz 25 samochodów osobowych i motocykli — sporządzono wielką ilość protokołów karnych, zatrzymano szereg osób oraz wykryto 31 gorzelnii. Niektóre z nich, jak np. w Legionowie zaopatrzone były w „super-noczesne” urządzenia, łącznie z napędem elektrycznym.

Szczególnie rewelacyjnie wypadła rewizja w domostwie, należącym do Anny Grabowskiej w Skrzyszewie, w bezpośredniej bliskości miejsca głośnego wypadku z dnia 8 bm. W domu tym wykryto — prócz urządzenia gorzelnii i aparatu

tów rektyfikacyjnych — cały arsenał, zawierający broń palną, jak dubeltówka, karabin, automat z magazynkiem i większą ilość amunicji, granaty, petardy, środki opatrunkowe itp.

Europa potrzebuje na odbudowę 50 miliardów dolarów

Warszawa (P. R.). Henry Wallace ogłosił ostatnio na łamach pisma „News Republic” plan odbudowy gospodarczej świata. Sfinansowaniem tego planu powinien się zająć Międzynarodowy Bank Odbudowy. Wallace stwierdził, że świat w ciągu najbliższych 10 lat potrzebuje będzie kapitałów w wysokości 150 miliardów dolarów. Z sumy tej 50 miliardów dolarów potrzebuje Europa.

Potrzebnych maszyn i towarów będą musiały dostarczyć Stany Zjednoczone, gdyż posiadają one 40% zdolności produkcyjnej świata i są jedynym państwem, zdolnym do inwestowania za granicą. Przywrócenie przedwojennej stopy życiowej w Europie i Azji wymagałoby eksportowania ze Stanów Zjednoczonych w ciągu 5 lat towarów na sumę 5 miliardów dolarów rocznie.

Sytuacja na Madagaskarze pogarsza się

Paryż (API). Niezależny dziennik paryski Figaro podaje wiadomość, że zbuntowani przez miejscowych czarowników krajowcy posuwają się coraz dalej. Sytuacja wojskowa pogarsza się. Krajowcy osiągnęli również sukcesy na zachodzie, dochodząc do Kranwov Ambositra.

Z powodu powtarzających się ataków rebeliantów na pociągi pasażerskie władze francu-

skie zostały zmuszone do zawieszenia regularnej komunikacji kolejowej pomiędzy Antanarivo i portem Tamatava. Mamanjary jest jeszcze ciągle otoczone i atakowane przez tyfliców. W nocy z 8 na 9 maja przeszło 3000 buntowników wpadło do miasta i zostało odpartych z największą trudnością. Figaro stwierdza, że zbory kaławy i tapioki ucierpiały bardzo z powodu walk.

2 czerwca rozstrzygnie się przyszłość Indii

New Delhi. (API). Jeden z wybitnych członków kongresu indyjskiego (zastrzegając niepublikowanie jego nazwiska) oświadczył przedstawicielowi API: „Wycofanie wojsk brytyjskich niewątpliwie osłabi obronę wojskową Indji a pomoc wojskowa W. Brytanii będzie w każdym razie potrzebna jeszcze przez szereg lat. Hindusi będą mogli w bliskiej przyszłości posiadać dwie armie, jedną dla Takistanu, drugą dla Hindostanu. Jeśli zgodzimy się na podział Indji

na dwa odrębne państwa — mówił przedstawiciel Kongresu — musimy również zgodzić się na istnienie dwóch armii. Brytyjczycy myślą o tej ewentualności z pewną awersją a jednak jest ona nieunikniona skutkiem podziału politycznego. Problem wojskowy Indji będzie poruszony natychmiast po rozwiązaniu problemu politycznego tj. w dniu 2 czerwca, gdy przywódca Indji dokonają wyboru pomiędzy unią a secesją na podstawie propozycji lorda Mounthattena.

Prezydent Francji apeluje do solidarności rolników

Warszawa (P. R.). Prezydent Auriol zwrócił się do rolników francuskich z apelem o wzmożenie dostaw zboża, stwierdzając, że Francja, by nie dopuścić do sytuacji katastrofalnej, potrzebuje natychmiast 3 miliony kwintali zboża. Prezydent Auriol oświadczył, że zboże to znajduje się w posiadaniu rolników. Prezydent zaapelował do solidarności narodu z rolnikami francuskimi. Od tej solidarności — powiedział Auriol — zależy powodzenie naszych wysiłków.

Rozmowy amerykańsko - włoskie

Warszawa (P. R.). Ambasador włoski w Waszyngtonie odbył rozmowy z prezydentem Trumanem. Równocześnie specjalny wysłannik rządu włoskiego rozpoczął z rządem amerykańskim rozmowy na temat pomocy Stanów Zjednoczonych dla Włoch. Do Rzymu wyjechała już amerykańska misja gospodarcza.

3 mosty wyleciały w powietrze w Palestynie

Jerozolima (API). Wczoraj w nocy i dziś wczesnym rankiem linie kolejowe palestyńskie były przedmiotem ataków terrorystów. Trzy mosty wysadzone zostały w powietrze na linii między Ziron Jacob i Beniamina. Dziś rano koło Haify wykoleił się pociąg.

Rząd palestyński ogłosił dziś oficjalnie, że począwszy od 19 maja w Palestynie ustanowione będą stałe Sady Wojskowe, celem zapewnienia szybkiego wymiaru kary dla osób zakłócających bezpieczeństwo. Przewodniczącymi takich sądów będą starsi oficerowie Armii Brytyjskiej, a prokuratorami oficerowie policji. Wśród wyroczni, które będą objęte przez ich kompetencje, znajdują się wszelkiego rodzaju niewypełnianie nadzwyczajnych rozkazów obowiązujących w Palestynie, drukowanie nielegalnych ulotek, aż do nielegalnego posiadania broni, lub środków wybuchowych. Najwyższa przewidziana grzywna będzie wynosić 200 funtów szterlingów a najdłuższa kara więzienia 2 lata, zgodnie z przepisami nadzwyczajnej obrony Palestyny.

